

Autoreferat

1. Imię i nazwisko

Iwona Ewa Morawska

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/ artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

Dyplom ukończenia studiów (tytuł magistra filologii polskiej), Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, 1990.

Dyplom uzyskania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, 2003, tytuł rozprawy doktorskiej: *Rola literatury w edukacji patriotycznej uczniów szkoły podstawowej (1944 - 1989)*.

Świadectwo ukończenia Studiów Podyplomowych w zakresie „Zarządzania projektami badawczymi i pracami rozwojowymi” (Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie), 2011.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/ artystycznych.

1989 - 1999: praca na stanowisku nauczycielki języka polskiego w lubelskich szkołach podstawowych (nr 2 i nr 19), a potem w Szkole Podstawowej nr 6 w Lublinie (01.09.2004 - 01.09.2005r. w niepełnym wymiarze godzin); staż pracy pedagogicznej jako nauczyciel 11 lat; staż pracy naukowo-dydaktycznej: 17 lat (łącznie 23 lata)

1995 - 2003: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Wydział Humanistyczny, Instytut Filologii Polskiej – asystent

2003 - do dziś: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Wydział Humanistyczny, Instytut Filologii Polskiej – adiunkt

4. Wskazanie osiągnięcia¹ wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

a) (autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa)

Monografia autorska:

I. Morawska, 2005, *Rola literatury w edukacji patriotycznej uczniów szkoły podstawowej (1944-1989)*, Wydawnictwo UMCS, Lublin, ss. 248.

Monografie współredagowane:

B. Myrdzik, I. Morawska (red.), 2007, *Czytanie tekstów kultury: metodologia, badania, metodyka*, Wyd. UMCS, Lublin, ss. 446.

¹W przypadku, gdy osiągnięciem tym jest praca/ prace wspólne, należy przedstawić oświadczenia wszystkich jej współautorów, określające indywidualny wkład każdego z nich w jej powstanie

M. Karwatowska, M. Latoch-Zielińska, I. Morawska (red.), 2010, *Horyzonty Polonistyki. W kręgu edukacji, języka i kultury*, Wyd. UMCS, ss. 390.

Przewodnik metodyczny:

I. Morawska, 2012, *Wiedza o kulturze. Przewodnik dla nauczycieli*, Wydawnictwo Polskie w Wołominie, Wołomin, ss.77 (współaut. M. Latoch-Zielińska).

Artykuły, studia, rozprawy:

I. Morawska, 2003, *edu-Romy na lekcjach języka polskiego w szkole podstawowej i w gimnazjum*, [w:] *Od teatru żaków do Internetu. O edukacji humanistycznej w szkole*, pod red. B. Myrdzik, Lublin, s. 221-234.

I. Morawska, 2004, *O człowieku - do człowieka – człowiek w poezji Cypriana Norwida*, [w:] *Cyprian Norwid w nowej szkole*, pod red. R. Doktor, NORBERTINUM, Lublin, s. 9-54 (rozdział w monografii), wydanie I.

I. Morawska, 2005, *O człowieku - do człowieka – człowiek w poezji Cypriana Norwida*, [w:] *Cyprian Norwid w nowej szkole*, pod red. R. Doktor, NORBERTINUM, Lublin, s. 9-54 (rozdział w monografii), wydanie II.

I. Morawska, 2006, *Nauczyciele języka polskiego o języku polskim jako przedmiocie nauczania*, [w:] *Kompetencje nauczyciela polonisty we współczesnej szkole*, pod red. E. Bańkowskiej i A. Mikołajczuk, Warszawa, s. 33-43.

I. Morawska, 2006, *Popularne teksty kultury na lekcjach języka polskiego we współczesnej szkole*, [w:] *Kultura popularna w szkole. Pobłażliwe przyzwolenie czy autentyczny dialog*, red. B. Myrdzik, M. Latoch-Zielińska, Wyd. UMCS. Lublin, s. 121-129.

I. Morawska, 2007, *Rola nauczyciela w kształceniu postawy aksjologicznej ucznia wobec lektury* [w:] *Problemy wartości i wartościowania dzieła literackiego. Etyka - estetyka - język aksjologii*, pod red. T. Świątosławskiej, Łódź 2007, s. 99-110.

I. Morawska, 2007, *Liryka patriotyczna w szkole (dawniej i dziś)*, Acta Universitatis Wratislaviensis, Kształcenie językowe, pod red. K. Bakuły, t.6 (16), Wrocław, s.129-140.

I. Morawska, 2007, *Czytanie tekstów kultury jako dialog z tradycją*, [w:] *Czytanie tekstów kultury: metodologia, badania, metodyka*, red. B. Myrdzik, I. Morawska, Wyd. UMCS, Lublin, s. 319-330.

I. Morawska, 2008, *Edukacja polonistyczna wobec doświadczeń kulturowych gimnazjalistów*, [w:] *Edukacja literacka wobec przemian cywilizacyjnych i kulturowych*, red. M. Sinica, L. Jazownik, Oficyna Wyd. UZ, Zielona Góra, s. 91-102.

- I. Morawska, 2008, *Pamięć i przestrzeń jako wyzwanie edukacyjne*, [w:] *Pamięć i miejsce. Doświadczenie przeszłości na pograniczach*, pod red. A. Szymańskiej, D. Staszczuk, Wyd. PWSZ w Chełmie, Chełm, s. 75-85.
- I. Morawska, 2008, *Męskość w kształceniu kulturowo-literackim współczesnych gimnazjalistów*, [w:] *Męskość w kulturze współczesnej*, red. A. Radomski, Wyd. UMCS, Lublin (współaut. M. Latoch-Zielińska), s. 344-359.
- I. Morawska, 2008, *Malarstwo jako tekst i kontekst kultury na lekcjach języka polskiego*, [w:] *Teksty kultury w szkole. Nowe wyzwania i dylematy*, red. B. Myrdzik, L. Tymiakin, Wyd. UMCS, Lublin, s. 111-129.
- I. Morawska, 2009, *Strategie kształcenia medialnego we współczesnej szkole*, [w:] *Komunikowanie (się) w mediach elektronicznych - język, semiotyka, edukacja*, pod red. G. Ptaszka, M. Filiciaka, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa, s. 169-185.
- I. Morawska, 2009, *Edukacja polonistyczna wobec pytań o ideał wychowania patriotycznego w jednoczącej się Europie*, [w:] *Edukacja polonistyczna w obliczu przemian kulturowych Europy. Dawniej i dziś*, pod red. W. Sawryckiego, E. Kruszyńskiej, M. Wróblewskiego, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, s. 67-77.
- I. Morawska, 2009, *Dialog kultur jako wyzwanie edukacyjne*, [w:] *Dialog kultur w edukacji*, pod red. B. Myrdzik i M. Karwatowskiej, Wyd. UMCS, Lublin, s. 93-102.
- I. Morawska, 2009, *Pisanie na egzaminie. Uczeń jako autor interpretacyjnej odpowiedzi na dzieło literackie*, [w:] *Jestem - więc piszę. Między rzemiosłem a wyobraźnią*, pod red. G. Tomaszewskiej, B. Kapeli-Bagińskiej, Z. Pomirskiej, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, s. 234-244 (współaut. B. Myrdzik).
- I. Morawska, 2009, *Rola podręcznika w kształtowaniu postawy ucznia wobec tradycji na lekcjach języka polskiego*, [w:] *W poszukiwaniu nowoczesnej koncepcji podręcznika szkolnego*, pod red. J. Rodzół i P. Wojtanowicza, Wyd. LOPTG, Lublin, 119-126.
- I. Morawska, 2010, *Edukacja patriotyczna w szkole międzywojennej jako źródło inspiracji dla współczesności*, [w:] *Kultura i oświata w europejskim międzywojniu (1918-1939)*, red. R. Bryzek, J. Urban, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, s. 309-317.
- I. Morawska, 2010, *Wartości narodowe w edukacji polonistycznej gimnazjalistów*, [w:] *Przeobrażenia w języku, kulturze i edukacji na przełomie XX i XXI wieku*, pod red. M. Karwatowskiej, A. Siwca, Wyd. BEST PRIM, Lublin, s. 257-268 (współaut. M. Latoch-Zielińska).
- I. Morawska, 2010, *"Niech INNY nie będzie obcy", czyli edukacja międzykulturowa na lekcjach języka polskiego w gimnazjum*, [w:] *Oswajanie inności w edukacji polonistycznej*, pod red. B. Myrdzik, E. Dunaj, Wyd. UMCS, Lublin 2010, s. 155-166.

- I. Morawska, 2010, *Malarstwo jako inspiracja dla animacji w edukacji kulturalnej*, [w:] *Animacja działań kulturalnych - wyzwanie współczesności*, red. M. Latoch- Zielińska, Wyd. Fundacja „Muzyka jest dla Wszystkich”, Warszawa, s. 45-55.
- I. Morawska, 2010, *Animacja kulturalna kluczem do uczestnictwa w kulturze*, [w:] *Animacja działań kulturalnych - wyzwanie współczesności*, red. M. Latoch- Zielińska, Wyd. Fundacja „Muzyka jest dla Wszystkich”, Warszawa, s. 11-28 (współaut. M. Latoch-Zielińska).
- I. Morawska, 2010, *Uczeń jako autor tekstu inspirowanego tradycją*, [w:] *Uczeń w świecie języka i tekstów*, red. J. Nocoń i E. Łuckiej-Zajac, Wyd. Uniwersytetu Opolskiego, Opole, s. 333-349.
- I. Morawska, 2011, *TOŻ, czyli twórcze orientacje życiowe jako wyzwanie nie tylko dla edukacji polonistycznej*, [w:] *Twórczość w szkole. Rzeczywiste i możliwe aspekty zagadnienia*, red. B. Myrdzik, M. Karwatowska, Wyd. UMCS, Lublin, s. 65-75.
- I. Morawska, 2011, *Cross-curricular integration or separation in teacher training? Working towards a model for developing competence-skilled teachers*. [w:] E. Smyrnova-Trybulska (red.), *Use of E-learning in the Developing of Key Competences*. Katowice-Cieszyn: Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2011, s. 33-50. (współaut. J. Krajka, M. Latoch-Zielińska).
- I. Morawska, 2011, *Kształcenie międzykulturowe w gimnazjum. Na przykładzie tolerancji*, [w:] *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia da Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia III*, pod red. M. Jędrzychowskiej, M. Szymańskiej, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Kraków, s. 67-79. (współaut. B. Myrdzik).
- I. Morawska, 2012, *Jacek Malczewski i jego twórczość w edukacji polonistycznej*, [w:] *Jacek Malczewski i symboliści*, pod red. K. Stępnika, M. Gabryś-Sławińskiej, Wyd. UMCS, Lublin 2012, s. 173-182.
- I. Morawska, *Kształcenie nauczycieli jako wyzwanie dla uniwersytetu*, [w:] *Teksty i Konteksty w tradycji i współczesności edukacji polonistycznej. Język. Literatura. Sztuka*, red. Z. Ożóg-Winiarska, Kielce 2012, s. 206 - 215. (współaut. J. Krajka, M. Latoch-Zielińska).
- I. Morawska, 2012, *Kształcenie nauczycieli jako wyzwanie dla uniwersytetu*, „Terazniejszość - Człowiek - Edukacja”, nr 3, s. 23 - 35 (współaut. J. Krajka, M. Latoch-Zielińska) - przedruk.
- I. Morawska, 2012, *Zasada równości w edukacyjnych projektach unijnych* (współaut. M. Latoch-Zielińska), [w:] *Oblicza płci. Język - Kultura - Edukacja*, red. M. Karwatowska, J. Szpyra-Kozłowska, Wyd. UMCS, Lublin, s. 275-285 (współaut. M. Latoch-Zielińska).
- I. Morawska, 2012, *Wartości narodowe w rozumieniu gimnazjalistów i w nawiązaniu do edukacji*, [w:] *O wartościach i wartościowaniu. Historia - Literatura - Edukacja*, red. M. Karwatowska, A. Siwiec, Wyd. PWSZ, Chełm 2012, s. 241-252 (współaut. M. Latoch-Zielińska).

I. Morawska, 2012, *Muzea literackie w edukacji kulturowej młodego pokolenia*, [w:] *Muzea literackie - historia, edukacja, perspektywy*, red. G. Żuk, E. Łoś, Wydawnictwo UMCS, Lublin, s. 7-17.

I. Morawska, 2012, *Czytanie jako spotkanie z Innym w teorii i praktyce edukacyjnej*, [w:] *Jestem - więc czytam. Między pragmatyzmem a wolnością*, red. G. Tomaszewska, B. Kapela-Bagińska, Z. Pomirska, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, s. 195-205.

Projekty metodyczne:

I. Morawska, 2003, *Zaczarowany poeta zaprasza* (Propozycja rozwiązań metodycznych w 50 rocznicę śmierci K. I. Gałczyńskiego) - propozycje rozwiązań metodycznych, „Klanza w Szkole”, nr 2, s. 17-23.

I. Morawska, 2004, *Witold Gombrowicz na gimnazjalnych lekcjach języka polskiego w Roku Gombrowiczowskim 2004*, „Klanza w Szkole”, nr 2, s. 13-16.

I. Morawska, 2004/2005, „Okno” i „Pierwszy krok w chmurach” – czyli opowiadania Marka Hłaski na gimnazjalnych lekcjach języka polskiego – propozycje rozwiązań metodycznych, „Język Polski w Gimnazjum”, nr 3, s. 59-69.

I. Morawska, 2005/2006, *Okolicznościowe lekcje języka polskiego - projekt metodyczny dla klas gimnazjalnych*, „Język Polski w Gimnazjum”, nr 4, s. 12-24.

I. Morawska, 2006, *Prawda i dobro w sytuacjach edukacyjnych*, „Edukacja i Dialog”, nr 2, s. 46-50.

I. Morawska, 2006, *Debata wokół wartości jako odpowiedź na agresję i przemoc wśród młodzieży* (projekt metodyczny zajęć), „Wychowanie na co Dzień”, nr 1/2, dod. s. 1-4.

I. Morawska, 2006/2007, *Tradycja jako wartość na lekcjach języka polskiego* (projekt metodyczny dla klas gimnazjalnych), „Język Polski w Gimnazjum”, nr 1, s. 70-76.

I. Morawska, 2006/2007, *Czytanie świata w poezji Jana Twardowskiego*, „Język Polski w Szkole. Klasy IV-VI”, nr 1, s. 52-68.

I. Morawska, 2008, *Stanisław Wyspiański – jego życie i twórczość – jako inspiracja do dialogu z kulturą na lekcjach języka polskiego*, „Kwartalnik Polonistyczny. Konteksty kulturowe”, nr 3, s. 9-13.

I. Morawska, 2008/2009, *Lektura wobec wyzwań edukacyjnych (rys historyczny)*, „Język Polski w Liceum”, nr 1, s. 5-25.

I. Morawska, 2008/2009, *Uczeń, który rośnie z Herbertem nie tylko w Roku Herberta*, „Język Polski w Liceum”, nr 3, s. 84-97.

I. Morawska, 2008/2009, *Dialogowy model lektury w teorii i praktyce edukacyjnej*, „Język Polski w Liceum”, nr 4, s. 17-21.

I. Morawska, 2009, *Juliuszowi Słowackiemu z okazji jubileuszu (kilka pomysłów na lekcje Jemu poświęcone)*, moj@klanza.org.pl Elektroniczne czasopismo Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów i Animatorów KLANZA.

I. Morawska, 2010, *Kształcenie międzykulturowe w gimnazjum. Założenia i realizacje na przykładzie tolerancji*, „Polonistyka”, nr 9, s. 6-12 (współaut. B. Myrdzik).

I. Morawska, 2010, *Motywacja i motywowanie w nauczaniu wiedzy o kulturze (w poszukiwaniu rozwiązań)*, "Notatnik Multimedialny" R. III, 3 (1) 2010, red. R. Bryzek, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce, s. 115-130. (współaut. M. Latoch-Zielińska).

I. Morawska, 2011, *Gimnazjaliści wobec wartości narodowych*, „Polonistyka”, nr 9, s. 18-23. (współaut. M. Latoch-Zielińska).

I. Morawska, 2012, *Jesień życia, albo po prostu - starość jako wartość edukacyjna*, „Klanza. Pismo Pedagogów i Animatorów”, nr 1 (1), s. 34-38.

I. Morawska, 2012, *Obecność i potrzeba wartości (recenzja książki Małgorzaty Karwatowskiej, Autorytety w opiniach młodzieży)*, „Język Polski w Liceum”, nr 1, s. 104-107.

Prace oddane do druku :

Nowe pomysły na znane lektury, czyli klasyka literacka jako inspiracja dla twórczości metodycznej

<<Inny>> w doświadczeniu lekturowym jako inspiracja dla edukacji polonistycznej

Przygotowanie studentów realizujących praktykę pedagogiczną do pracy z tekstem literackim. W świetle wypowiedzi opiekunów praktyk i konspektów studenckich

Podglądanie Bortnowskiego - efekty

Dramat i doświadczenie w perspektywie edukacyjnej. Refleksje inspirowane procesem przygotowania studentów do praktyki pedagogicznej

INNY jako wyzwanie komunikacyjne i edukacyjne

Humor w działaniach dydaktycznych studentów realizujących praktyki pedagogiczne

Czytanie jako integracja czy dezintegracja? Refleksje inspirowane udziałem studentów w praktykach metodycznych

The implementation of e-learning in teacher development. A case study of www.pwh.umcs.pl (współaut. M. Latoch-Zielińska, J. Krajka).

b) omówienie celu naukowego/artystycznego ww. pracy/prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania.

Moje zainteresowania naukowo-badawcze i aktywność zawodowa koncentrują się wokół zagadnień związanych z edukacją polonistyczną oraz kształceniem i doskonaleniem zawodowym nauczycieli. W swoich pracach łączę wiedzę z wielu dyscyplin akademickich (głównie literaturoznawstwa, językoznawstwa, psychopedagogiki, filozofii i socjologii kultury) z teorią i praktyką dydaktyczną języka polskiego w szkole (na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym).

Potwierdzeniem tego jest mój dotychczasowy dorobek badawczy i dydaktyczny obejmujący trzy główne obszary zagadnień :

- pierwszy dotyczy wybranych aspektów edukacji aksjologicznej w kształceniu kulturowo-literackim w różnych typach szkół (tu m.in. badania programów i podręczników do języka polskiego oraz innych dokumentów oświatowych i publikacji metodycznych, stosowanych w nich strategii edukacyjnych oddziaływań itd.);
- drugi obszar obejmuje problemy związane z diagnozowaniem, analizą i opisem zjawisk mających wpływ na proces edukacji kulturowo-literackiej – jego przebieg, jakość i efekty – ze szczególnym uwzględnieniem badań nad miejscem, rolą, odbiorem tekstów kultury w szkole oraz dydaktycznych strategii organizowania dialogu ucznia z tradycją kulturową na lekcjach języka polskiego;
- trzeci obszar moich badawczych zainteresowań jest związany z edukacją przyszłych nauczycieli języka polskiego; towarzyszy temu nawiązywanie do tradycji oraz aktualnych przeobrażeń, jakie zachodzą w kulturze i edukacji m.in. pod wpływem nowych teorii i metodologii kształcenia, stylów życia oraz innych uwarunkowań.

Wskazane wyżej zagadnienia, będące przedmiotem moich badawczych poszukiwań, analiz, interpretacji, refleksji, znajdują odzwierciedlenie w wielu autorskich i współautorskich publikacjach oraz licznych wystąpieniach konferencyjnych.

Moje myślenie o edukacji polonistycznej – zwłaszcza w jej kulturowym i literackim wymiarze – jest inspirowane cenionymi wśród wielu współczesnych autorytetów i znawców zagadnień edukacyjnych: koncepcjami, teoriami, metodologiami. Przy czym – co warto podkreślić i co staram się konsekwentnie realizować ze względu na specyfikę dyscypliny, którą się zajmuję – nieodzowne jest w jej badaniu interdyscyplinarne i wieloaspektowe opisywanie zjawisk z nią związanych. W sposób szczególny bliskie są mi założenia psychologii kulturowej, eksponujące relacje między edukacją a kulturą oraz narratologii i

konstruktywizmu w procesach edukacyjnych (Jerome Bruner). Wiele cennych inspiracji odnajduję (i wykorzystuję w swoich publikacjach) w hermeneutyce Hansa Georga Gadamera, z której to filozofii – jak słusznie zauważa Barbara Myrdzik – aplikowane na potrzeby kształcenia i wychowania mogą być między innymi: „- idea odprzedmiotowania kultury; - postulat otwartości; - koncepcja poznania jako dialogu między przedmiotem a podmiotem; - traktowanie poznania jako procesu.” Ważną cechą edukacji w ujęciu hermeneutycznym (w tym edukacji polonistycznej) jest dialog z tradycją i jej aksjologiczny charakter. Dlatego w wielu swoich publikacjach zwracam uwagę na ten aspekt, opisując na przykład możliwe rozwiązania dydaktyczne, ukierunkowane na rozwój kultury aksjologicznej /”kompetencji aksjologicznej”/, świadomości aksjologicznej uczniów w procesie czytania tekstów kultury. Za bardzo cenne uważam również te koncepcje, które twórczo i nowocześnie nawiązują do polskich i europejskich tradycji pedagogiki kultury, antropocentryzmu dydaktycznego oraz dynamicznie rozwijających się obecnie nurtów pedagogiki krytycznej (z których wiele czerpie inspiracje z odkrywanej na nowo – m.in. dla współczesnej edukacji – koncepcji kultury Michaiła Bachtina, doskonale ilustrującej – tak dziś potrzebne – współdziałanie i przenikanie się dyscyplin, m.in.: antropologii filozoficznej, semiotyki, socjologii i filozofii języka, edukacji itd.). Mimo niektórych kontrowersyjnych założeń pedagogika krytyczna wnosi – moim zdaniem – w przestrzeń teorii i praktyki edukacyjnej wiele twórczego fermentu, motywuje do rewizji dotychczasowych strategii kształcenia i rozumienia edukacji, ośmiela do szukania i stosowania innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych itd. Sprzyja też – według mnie – wraz z przywołanymi wcześniej koncepcjami – zaistnieniu rzeczywistych, konstruktywnych i bardzo potrzebnych zmian we współczesnej edukacji humanistycznej.

Omówienie moich dotychczasowych dokonań naukowo-badawczych zacznę od wydanej w 2005 roku autorskiej monografii *Rola literatury w edukacji patriotycznej uczniów szkoły podstawowej (1944 - 1989)* będącej zmodyfikowaną wersją mojej rozprawy doktorskiej (pod tym samym tytułem), którą pisałam pod kierunkiem prof. dr hab. Barbary Myrdzik. Książka ta została bardzo wysoko oceniona przez recenzentów i wskazana jako przykład postępowania metodologicznego w badaniach odwołujących się do historii edukacji. Dostrzeżono wartość i znaczenie tego rodzaju studiów badawczych dla współczesnej refleksji humanistycznej (w tym edukacyjnej), „postulującej mądre wykorzystywanie doświadczeń przeszłości (...) w budowaniu przyszłości.” („Polonistyka” 2005/ nr 9). Docenione zostały też inne walory tej publikacji m.in.: „wykorzystanie bogatego materiału źródłowego,

interdyscyplinarne i wieloaspektowe opracowanie tytułowego zagadnienia, wysoki poziom merytoryczny i metodologiczny pracy, wnikliwość analityczną, umiejętność budowania syntez i formułowania ogólnych wniosków oraz współczesne - obok wartości historycznej - znaczenie podjętej w książce problematyki kształtowania tożsamości kulturowej (w tym patriotycznej) młodego pokolenia.² Jest ona – o czym przekonują realia współczesności – ciągle aktualna, co sprawia, że omawiana książka nadal prowokuje do dyskusji na ten temat. Omówione w niej liczne przykłady mechanizmów i strategii ideologicznego manipulowania i zniewalania młodego pokolenia za pomocą literatury, mimo że dotyczą lat minionych, mogą stanowić – według mnie – ważne źródło refleksji na temat edukacji patriotycznej we współczesnej szkole. Potwierdzeniem tego był m.in. mój udział w pracach Zespołu MEN (w 2007 r.), którego zadaniem było opracowanie projektu modelowych działań edukacyjnych, mających sprzyjać wychowaniu patriotycznemu w realiach demokracji i globalizacji. Oprócz tego wspierałam też działalność szkół, które uczestniczyły w realizacji projektu „*Patriotyzm jutra...*”. Doświadczenia zdobyte podczas prowadzenia badań nad monografią *Rola literatury...*, wykorzystałam też w publikacjach nawiązujących do tradycji szkolnej polonistyki 20-lecia międzywojennego, a zwłaszcza funkcjonujących wówczas koncepcji propagowania etosu patriotycznego wśród młodego pokolenia (I. Morawska, 2010, *Edukacja patriotyczna w szkole międzywojennej jako źródło inspiracji dla współczesności*).

Integralną częścią mojego dorobku są teksty zamieszczone w tomach pokonferencyjnych oraz innego rodzaju publikacjach naukowych i popularnonaukowych (w tym monografiach pod redakcją, w zbiorach studiów *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*, *Acta Universitatis Wratislaviensis*, na łamach czasopismach metodycznych itd.), związanych z teorią i praktyką kształcenia kulturowego i literackiego we współczesnej szkole (tj. na II III i IV etapie edukacji polonistycznej). Ich problematyka pozwala wyłonić co najmniej kilka tematów skupionych wokół głównego przedmiotu moich badawczych poszukiwań, którym są dydaktyczne strategie organizowania dialogu ucznia z tekstami kultury na lekcjach języka polskiego oraz związane z tym procesem uwarunkowania, mechanizmy, dylematy itd. Moje działania i publikacje są kontrpropozycją wobec kryzysu czytania (nie tylko szkolnych lektur) oraz szukaniem rozwiązań, które mogą sprzyjać pozytywnemu motywowaniu uczniów do lektury i do dialogu z tradycją w dobie rewolucji cyfrowej. Wielu cennych inspiracji na ten temat i metodologicznego ukierunkowania

² Fragmenty recenzji prof. dr hab. Antoniego Smuszkiwicza, prof. dr hab. Janusza Plisieckiego, prof. dr hab. Barbary Myrdzik i dr Małgorzaty Latoch-Zielińskiej.

dostarczają szkolnej polonistyce – o czym piszę w swoich pracach – teorie naukowe spod znaku „zwrotu etycznego”, kulturowej koncepcji literatury i antropocentryzmu dydaktycznego (np. Jan Polakowski i in.), hermeneutycznego modelu lektury (Barbara Myrdzik), „przyjemności i odpowiedzialności czytania” (Anna Janus-Sitarz) oraz inne wymieniane we wstępie autoreferatu nurty i metodologie. Staram się w swoich publikacjach przybliżać nauczycielom elementy wybranych teorii oraz sposoby ich przekładania na język szkolnej praktyki. Dokonuję tego w nawiązaniu do treści wpisanych w przestrzeń kształcenia kulturowo-literackiego, dbając przy tym o ich wieloaspektowe, wielowymiarowe i krytyczne ujęcia. Spośród dotychczas zrealizowanych projektów – bardzo dobrze ocenione zostały i zachowują aktualność poruszonych problemów – publikacje na temat:

- nawiązywania do tradycji w procesie kształtowania tożsamości kulturowej uczniów na lekcjach języka polskiego (I. Morawska, 2007, *Czytanie tekstów kultury jako dialog z tradycją*);
- aksjologicznego wymiaru lektury i kształtowania świadomości aksjologicznej ucznia (I. Morawska, 2012, *Wartości narodowe w rozumieniu gimnazjalistów i w nawiązaniu do edukacji*);
- strategii włączania popularnych tekstów kultury w proces edukacji polonistycznej (I. Morawska, 2006, *Popularne teksty kultury na lekcjach języka polskiego we współczesnej szkole*);
- zagadnień wielo- i międzykulturowości w dydaktyce polonistycznej (I. Morawska, 2011, *Kształcenie międzykulturowe w gimnazjum. Na przykładzie tolerancji*);
- wpływu obowiązującej formuły egzaminu na postawy uczniów wobec lektury (I. Morawska, 2009, *Pisanie na egzaminie. Uczeń jako autor interpretacyjnej odpowiedzi na dzieło literackie*);
- organizowania dialogu ucznia z poezją (oraz innymi tekstami kultury, (I. Morawska, 2007, *Rola nauczyciela w kształceniu postawy aksjologicznej ucznia wobec lektury*);
- integracji sztuk w teorii i praktyce kształcenia polonistycznego (I. Morawska, 2012, *Jacek Malczewski i jego twórczość w edukacji polonistycznej*);
- rozwijania twórczych postaw uczniów za pomocą szkolnych lektur (I. Morawska, 2011, *TOŻ, czyli twórcze orientacje życiowe jako wyzwanie nie tylko dla edukacji polonistycznej*);
- medialnych aspektów szkolnej polonistyki (I. Morawska, 2009, *Strategie kształcenia medialnego we współczesnej szkole*) itd.

Odrębną grupę moich publikacji stanowią liczne scenariusze i opisy lekcji języka polskiego, które popularyzują, zwłaszcza wśród nauczycieli, nowe tendencje w dydaktyce

polonistycznej i – jak sądzę – motywują do samodzielnej twórczości metodycznej. Myślę, że podobną funkcję spełni przewodnik metodyczny dla nauczycieli wiedzy o kulturze (przygotowany we współpracy z dr M. Latoch-Zielińską, zgodnie z wymogami nowej *Podstawy programowej* ...), w którym opisanych zostało wiele innowacyjnych rozwiązań na rzecz rozwijania zainteresowań uczniów dawną i współczesną kulturą oraz promowania różnych form uczestnictwa w kulturze.

Ważnym aspektem mojej aktywności naukowej i dydaktycznej jest kształcenie oraz doskonalenie zawodowe nauczycieli. Oprócz różnorodnych form zajęć uniwersyteckich (wykłady, ćwiczenia, seminaria, opieka nad praktykantami) i pozauniwersyteckich (szkolenia, kursy, konsultacje), które realizuję, mam też swój udział w pracach nad tworzeniem i wdrażaniem innowacyjnych programów i form kształcenia przyszłych nauczycieli (m.in. w ramach współautorskiego projektu www.praktyki.wh.umcs). Tematom tym poświęcam kilka napisanych indywidualnie oraz wspólnie z innymi autorami tekstów, z których dwa były prezentowane w języku angielskim podczas międzynarodowych konferencji naukowych. W szukaniu skutecznych strategii kształcenia zawodowego współczesnych nauczycieli bardzo pomocne były między innymi: koncepcja refleksyjnej praktyki (D. Schön, B. D. Gołębiak), hermeneutyczny model edukacji polonistycznej (B. Myrdzik), „metodyka konkretna” (M. Kwiatkowska-Ratajczak), koncepcja kształcenia przez działalność zadaniową i rozwiązywanie problemów (E. Fleming T. Tomaszewski), czy założenia konstruktywizmu (J. Bruner, S. Dylak, H. Kwiatkowska). Do tych m.in. teorii nawiązuję, prowadząc zajęcia oraz badania nad planowaniem, realizacją i jakością kształcenia nauczycieli. Bardzo cenię sobie zwłaszcza wieloletnie doświadczenia związane z prowadzeniem warsztatów, kursów i seminariów dla nauczycieli szkół polonijnych. Wymagało to ode mnie m.in. opracowania autorskich programów zajęć oraz materiałów szkoleniowych (powielanych i rozpowszechnianych przez PCN w Lublinie).

Wśród nowych obszarów badawczych, którym w ostatnim czasie poświęcam wiele uwagi (co znajduje odzwierciedlenie w tekstach oddanych do druku), znajdują się między innymi następujące zagadnienia:

- próby aplikacji wybranych nurtów „nowej humanistyki” (budowanej na fundamentach zapoczątkowanego w II p. XX wieku zwrotu kulturowego) na język oddziaływań dydaktycznych, wspierających rozwój tożsamości i kompetencji kulturowych uczniów („pokolenia sieci”), w tym głównie umiejętności czytania oraz innych form

uczestnictwa w kulturze (I. Morawska *Czytanie jako spotkanie z Innym w teorii i praktyce edukacyjnej*);

- wpływ cyberkultury i nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych (oraz innych współczesnych uwarunkowań kulturowych) na proces edukacji polonistycznej ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z kształceniem kultury czytelniczej uczniów (I. Morawska 2012, *Czytanie jako integracja czy dezintegracja? Refleksje inspirowane udziałem studentów w praktykach metodycznych*);
- twórcze nawiązywanie do tradycji połączone z poszukiwaniem i wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań w proces kształcenia zawodowego nauczycieli (I. Morawska *Nowe pomysły na znane lektury, czyli klasyka literacka jako inspiracja dla twórczości metodycznej*).

Mój dorobek naukowy obejmuje ogółem 82 publikacje, w tym: 1 monografię autorską, 2 monografie współredagowane, 1 współautorski przewodnik metodyczny, 76 artykułów (w tym 25 przed doktoratem i 51 po doktoracie), 8 artykułów oddanych do druku, 38 wystąpień na konferencjach naukowych (ogólnopolskich i międzynarodowych) oraz współorganizację 6 konferencji naukowych (w tym 2 międzynarodowych i 4 ogólnopolskich).

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych (artystycznych).

Jestem recenzentką pięciu programów edukacyjnych zgłoszonych do konkursu ogłoszonego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie oraz autorką i realizatorką dwunastu warsztatów metodycznych (w tym materiałów szkoleniowych), które odbywały się w latach 2001 - 2010 w ramach szkoleń i kursów organizowanych przez Polonijne Centrum Nauczycielskie w Lublinie (obecnie PCN ORPEG) dla nauczycieli języka polskiego za granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Stale współpracuję z redakcjami i wydawnictwami edukacyjnymi np. czasopismem „Polonistyka”, „Język Polski w Szkole...”, (w klasach 4-6; w gimnazjum; w liceum jako członek Rady Wydawniczej i autorka wielu projektów metodycznych oraz Polskim Stowarzyszeniem Pedagogów i Animatorów KLANZA). Wspieram też - społecznie - działania szkół w popularyzacji języka, literatury i kultury polskiej (podczas konkursów przedmiotowych oraz innych form edukacyjnych). Od 2005 roku uczestniczę w pracach zespołu egzaminatorów pisemnego egzaminu maturalnego z języka polskiego, powoływanego przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Krakowie.

Brałam udział w przygotowaniu dwóch wniosków konkursowych w ramach:

a/ Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli - „www.praktyki.wh.umcs - „Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Humanistycznym UMCS” (w realizacji);

b/ oraz w ramach NARODOWEGO PROGRAMU ROZWOJU HUMANISTYKI (NPRH) - Moduł 1.2: „Przez kompetencje kluczowe do języka polskiego – Kształtowanie kompetencji kluczowych w nauczaniu języka i kultury polskiej w e-learningu” (na etapie procedury konkursowej).

Byłam współorganizatorką pięciu konferencji naukowych (krajowych i międzynarodowych), które odbywały się w Instytucie Filologii Polskiej UMCS w latach 2004; 2006; 2008; 2010; 2012. Brałam też udział w organizacji jubileuszu pracy naukowej i dydaktycznej prof. dr hab. Barbary Myrdzik (08.11.2010 r. Instytut Filologii Polskiej UMCS), którego upamiętnieniem jest tom *Horyzonty Polonistyki. W kręgu edukacji, języka i kultury*. Księga dedykowana Profesor Barbarze Myrdzik, red. M. Karwatowska, M. Latoch- Zielińska, I. Morawska, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2010, ss. 390.

Na zakończenie prezentacji mojego dorobku naukowego, pragnę podkreślić, iż wszystkie problemy podejmowane w ramach wymienionych zakresów badań starałam się rozpatrywać wielostronnie, uwzględniając powiązania interdyscyplinarne

Prowadząc badania nad wybranymi aspektami edukacji polonistycznej, staram się dokumentować swoje ustalenia materiałem empirycznym. Bardzo pomocne są w tym metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach nad edukacją oraz w metodologii badań pedagogicznych i społecznych (zarówno ilościowych i jakościowych). Są wśród nich między innymi: analiza dokumentacyjna, obserwacja uczestnicząca, ankieta, zogniskowane wywiady fokusowe czy świadectwa recepcji tekstów kultury w formie szkolnych (w tym egzaminacyjnych) rodzajów wypowiedzi (np. prace pisemne uczniów, testy osiągnięć szkolnych, zadania krótkiej wypowiedzi, metaplany itd.). Charakterystyczne dla moich badań jest osadzanie ich tematyki w kontekście literatury przedmiotu oraz w nawiązaniu do aktualnych realiów kulturowych i oświatowych. Dążę między innymi do tego, aby teoria naukowa oraz związana z nią działalność badawcza znajdowały szerokie zastosowanie w teorii i praktyce edukacyjnej.

Inne informacje

a/ o osiągnięciach dydaktycznych

Jestem pracownikiem naukowo-dydaktycznym, zatrudnionym od 1995 roku, najpierw jako asystent w Instytucie Filologii Polskiej UMCS, na stanowisku adiunkta, potem (od 2003) w Zakładzie Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych. Oprócz tego mam wieloletnie doświadczenia zawodowe jako mianowany nauczyciel języka polskiego. Ważną częścią moich osiągnięć są liczne publikacje autorskie i współautorskie oraz wystąpienia konferencyjne na tematy związane z edukacją polonistyczną.

Od początku mojej pracy w UMCS prowadzę różnego rodzaju zajęcia dydaktyczne, związane z „językiem polskim w szkole”. Głównym celem tych zajęć jest stwarzanie studentom filologii polskiej (studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) oraz studentom kulturoznawstwa i Centrum Języka Polskiego dla Polonii i Cudzoziemców (w Lublinie), zainteresowanym szkolną polonistyką, możliwości zdobywania kwalifikacji wymaganych w zawodzie nauczyciela. Oprócz ćwiczeń konwersatoryjnych z dydaktyki języka polskiego (na etapie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły średniej), prowadzę wykłady oraz seminaria licencjackie i magisterskie na temat wybranych aspektów edukacji polonistycznej. Ze względu na rozległość celów i zadań tego przedmiotu opracowałam autorskie programy zajęć fakultatywnych, w ramach których studenci mogli lepiej poznać treści, którym przypisuje się aktualnie ważne znaczenie edukacyjne. Były wśród nich między innymi następujące fakultety: *Media w edukacji*, *Kultura popularna w szkole*, *Strategie kształcenia medialnego*; *Podstawy edukacji aksjologicznej*.

Oprócz zajęć ze studentami angażuję się w realizację różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli przedmiotów humanistycznych. Na przykład w roku 1999 prowadziłam zajęcia z metodyki kształcenia integracyjnego w ramach Studium Podyplomowego „JĘZYK POLSKI I KULTURA” (organizowanego w Instytucie Filologii Polskiej UMCS pod kierunkiem prof. dr hab. Haliny Wiśniewskiej). W latach 2005/2006 i 2008 /2009 współorganizowałam i współrealizowałam Podyplomowe Studia Kwalifikacyjne dla nauczycieli humanistów w zakresie ITC, języka angielskiego i wiedzy o kulturze (finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego). W ramach tych studiów prowadziłam autorskie zajęcia z *metodyki wiedzy o kulturze w szkołach ponadgimnazjalnych*.

Od 2010 (do chwili obecnej) pełnię funkcję kierownika merytorycznego z ramienia Instytutu Filologii Polskiej UMCS w projekcie pt.: *Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Humanistycznym UMCS*, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli. W ramach realizacji tego projektu brałam udział w tworzeniu programu szkoleń dla nauczycieli – szkolnych opiekunów praktyk studenckich,

prowadziłam spotkania seminaryjne z nauczycielami i pracownikami IFP, mające na celu wypracowanie wspólnej strategii kształcenia praktycznego studentów, zainteresowanych zdobyciem kwalifikacji nauczyciela języka polskiego i wiedzy o kulturze.

W ramach swoich obowiązków dydaktycznych zajmowałam się kilkakrotnie opracowaniem merytorycznym oraz redakcją i edycją sylabusów dla kierunków studiów ze specjalnością nauczycielską: język polski z logopedią; języka polski z historią; języka polski z wiedzą o kulturze – studia I stopnia oraz filologii polskiej – studia II stopnia. Bardzo ważnym aspektem moich działań dydaktycznych jest też sprawowanie roli akademickiego opiekuna praktyk studenckich.

b/ o współpracy z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi

- od 2005 roku stale współpracuję z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Krakowie jako egzaminator pisemnego egzaminu maturalnego z języka polskiego;
- w 2007 roku brałam społeczny udział w pracach Zespołu Ministerstwa Edukacji Narodowej ds. opracowania programu: „Wychowanie patriotyczne” w realiach demokracji i globalizacji;
- wspierałam działania związane z tworzeniem projektów edukacyjnych, realizowanych w Szkole Podstawowej nr 6 w Lublinie (np. projekt: *Patriotyzm jutra...*);
- włączałam się w inicjatywy związane z popularyzacją polskiej kultury, języka i literatury, m.in. jako członek jury ogólnopolskiego konkursu literackiego i recytatorskiego oraz jako prelegentka podczas spotkań z młodzieżą;
- od 2001 roku stale współpracuję z Polonijnym Centrum Nauczycielskim w Lublinie (obecnie PCN ORPEG) jako wykładowca, konsultant, współtwórca programów i materiałów edukacyjnych dla nauczycieli języka polskiego za granicą; prowadzenie zajęć podczas seminariów i letnich kursów dla nauczycieli polonijnych;
- 2008 - 2009 udział w Radzie Naukowej: „Kwartalnika Polonistycznego. Konteksty kulturowe”;
- udział w Radzie Wydawniczej kwartalnika „Język Polski w Szkole ...” („Zeszyty Kieleckie”);
- udział w pracach Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza;
- współpraca z IBE (Instytutem Badań Edukacyjnych w Warszawie jako ekspert) i ORE (Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w Warszawie) jako sędzia sądu konkursowego i recenzent materiałów dydaktycznych (w tym programów nauczania).

c/ o działalności popularyzującej naukę

Byłam współorganizatorką pięciu krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych, które spotkały się z dużym zainteresowaniem środowisk akademickich i oświatowych. Ich inicjatorem był zespół pracowników Zakładu Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych we współpracy z dyrekcją Instytutu Filologii Polskiej UMCS. Odbywające się co dwa lata sympozja sprzyjają integracji środowisk związanych z dydaktyką polonistyczną. Warto zaznaczyć, że pokłosiem każdego wydarzenia są publikacje tomów zawierających referaty uczestników i sympatyków konferencji.

Moja działalność popularyzatorska wiąże się też z wykładami i warsztatami, które prowadziłam dla nauczycieli polonijnych w ramach kursów letnich i seminariów organizowanych przez Polonijne Centrum Nauczycielskie w Lublinie (obecnie PCN ORPEG). W spotkaniach tych uczestniczyli nauczyciele języka polskiego (z różnych stron świata), zainteresowani wzbogacaniem swoich kompetencji pedagogicznych i dydaktycznych oraz poszukujący nowych pomysłów na promocję języka i kultury polskiej za granicami RP. Podczas tych spotkań każdy uczestnik otrzymywał przygotowane przeze mnie i PCN materiały szkoleniowe (oraz inne opracowania) do samodzielnego wykorzystania podczas prowadzonych przez siebie zajęć edukacyjnych. Duże zainteresowanie uczestników znajdowały zajęcia, podczas których prezentowane były przykłady rozwiązań metodycznych z okazji obchodzonych w danym roku kalendarzowym jubileuszy, rocznic czy wydarzeń historycznych. Docenione były również prowadzone przeze mnie warsztaty poświęcone nowej podstawie programowej dla uczniów polskich za granicą oraz strategiom tworzenia autorskich programów nauczania języka polskiego.

Popularyzacji dorobku naukowego sprzyja wiele moich publikacji metodycznych. Są wśród nich między innymi liczne scenariusze lekcji języka polskiego, przewodnik metodyczny dla nauczycieli wiedzy o kulturze oraz artykuły zamieszczane na platformie projektu www.praktyki.wh.umcs: „Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Humanistycznym UMCS” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach tego projektu zorganizowałam i prowadziłam – jako kierownik merytoryczny z ramienia IFP UMCS – spotkania seminaryjne z nauczycielami języka polskiego, poświęcone problemom związanym ze sprawowaniem opieki nad studentami, odbywającymi praktyki pedagogiczne i przedmiotowo-metodyczne. Mam też swój udział w koordynowaniu działań wspierających studentów oraz nauczycieli – szkolnych opiekunów praktyk w realizacji celów i zadań wpisanych w proces praktycznego kształcenia przyszłych nauczycieli języka polskiego.

Ważnym aspektem tych działań jest tworzenie, współtworzenie oraz redakcja materiałów i dokumentów, znajdujących zastosowanie podczas realizacji praktyk. Oprócz tego, jako członek Grupy Sterującej, uczestniczę w spotkaniach z partnerami projektu www.praktyki.wh.umcs, co sprzyja integracji środowiska uniwersyteckiego z przedstawicielami władz samorządowych (w tym organów prowadzących szkoły).

Spółecznie wspieram inicjatywy związane z edukacją humanistyczną (w tym polonistyczną). Brałam między innymi udział w pracach jury ogólnopolskiego konkursu recytatorskiego (organizowanego przy współudziale Muzeum im. Józefa Czechowicza w Lublinie) oraz w spotkaniach z młodzieżą poświęconych kulturze języka i „teatrowi w epoce ekranów” (w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki). Angażowałam się w inicjatywy uczelnianego zespołu, realizującego program współpracy ze szkołami oraz w działania zespołu d.s. promocji UMCS (m.in. podczas „dni otwartych” – prezentacja specjalności nauczycielskiej). Miałam też swój udział w pracach zespołu przygotowującego raport samooceny dla komisji akredytacyjnej, wizytującej Instytut Filologii Polskiej. Od roku akademickiego 2012/2013 jestem członkiem Zespołu d/s Jakości Kształcenia na Wydziale Humanistycznym UMCS. Za swoją działalność naukową, dydaktyczną, popularyzatorską i społeczną zostałam odznaczona w 2012 roku Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Udział w konferencjach (wygłoszone referaty):

1997: Akademia Pedagogiczna w Krakowie. VIII Jesienna Szkoła Dydaktyków Literatury i Języka Polskiego w Krakowie; referat nt.: *Uczeń szkoły podstawowej wobec tradycji (na przykładzie odbioru tekstu poetyckiego – wyniki badań pilotażowych)*.

1998: Nowa Kaletka (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie i Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza); referat nt.: *Mickiewiczowski savoir-viver 'e*.

2000: Ogólnopolska konferencja naukowa: *Dziś i wczoraj edukacji polonistycznej*, Uniwersytet Szczeciński, Pobierowo; referat nt.: *Edukacja patriotyczna w świetle wybranych programów i podręczników języka polskiego minionego pięćdziesięciolecia*.

2003, UMK Toruń. Ogólnopolska konferencja Naukowa: *Zadania edukacji polonistycznej w obliczu zjednoczonej Europy*; referat nt.: *Edukacja polonistyczna wobec pytań o ideal wychowania patriotycznego w jednoczącej się Europie*.

2003, Uniwersytet Wrocławski – Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Nauka o literaturze i języku a metodyka*; referat nt.: *Perspektywy odbioru liryki patriotycznej w powojennej szkole*.

2004, Toruń. Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Konferencja Naukowa: Problematyka tekstu głosowo interpretowanego (edycja 2); referat nt.: *Kultura żywego słowa w gimnazjum. Między teorią a praktyką* Morawska (współaut. M. Latoch-Zielińska).

2004, Lublin. Ogólnopolska konferencja naukowa w Instytucie Filologii Polskiej UMCS (org. Zakład Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych): *Relacje między kulturą wysoką a popularną w literaturze, języku i edukacji*; referat nt.: *Kultura popularna w dyskursie edukacyjnym*.

2005, Olsztyn. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Konferencja Naukowa: *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji*; referat nt.: *Uczeń w sieci. O komunikacji internetowej młodzieży szkół średnich* (współaut. M. Latoch-Zielińska).

2005, Lublin, UMCS IFP, Zakład Teorii Literatury. Konferencja Naukowa: *Prowincja - świat, Europa, Polska*; referat nt.: *Prowincja jako wartość w kształceniu polonistycznym*.

2006, Lublin, UMCS, Instytut Kulturoznawstwa, Polskie Towarzystwo Kulturoznawcze oddział w Lublinie, Ogólnopolska konferencja naukowa: *MĘSKOŚĆ JAKO KATEGORIA KULTUROWA*; referat nt.: *Portretowanie męskości w kształceniu kulturowo-literackim współczesnych gimnazjalistów* (współaut. M. Latoch-Zielińska).

2006, Łódź. Uniwersytet Łódzki. Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Problemy wartości i wartościowania dzieła literackiego w szkole (etyka - estetyka - język aksjologii)*; referat nt.: *Rola nauczyciela w kształceniu postawy aksjologicznej ucznia wobec lektury*.

2006, Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki. Zakład Edukacji Językowej (we współpracy z Zakładem Edukacji Literackiej), Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa: *Kompetencje nauczyciela polonisty we współczesnej szkole*; referat nt.: *Nauczyciele języka polskiego o języku polskim jako przedmiocie nauczania*

2006, Lublin, UMCS, Wydział Biologii i Nauk o Ziemi. Konferencja Naukowa: *W poszukiwaniu nowoczesnej koncepcji podręcznika szkolnego*; referat nt.: *Rola podręcznika w kształtowaniu postawy ucznia wobec tradycji*.

2006, Lublin, UMCS Międzynarodowa Konferencja Naukowa w Instytucie Filologii Polskiej UMCS *Czytanie tekstów kultury: metodologia, badania, metodyka*; referat nt.: *Czytanie tekstów kultury jako dialog z tradycją*.

2006, Lublin, Polonijne Centrum Nauczycielskie w Lublinie. Konferencja dla nauczycieli polonijnych: *Elementy kultury polskiej w nauczaniu języka polskiego poza Polską*; referaty nt.: *Oblicza i miejsce tradycji polskiej w podręcznikach polonijnych wydanych po wojnie; Wartości w kulturze polskiej - sztuka popularyzowania*.

2007, Zielona Góra, Uniwersytet Zielonogórski. Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Edukacja polonistyczna wobec przemian cywilizacyjnych i kulturowych*; referat nt.: *Edukacja polonistyczna wobec doświadczeń kulturowych ucznia*.

2007, Gdańsk, Uniwersytet Gdański, Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Jestem, więc piszę*; referat nt.: *Pisanie na egzaminie. Uczeń jako autor interpretacyjnej odpowiedzi na dzieło literackie* (współaut. B. Myrdzik).

2007, Lublin, Polonijne Centrum Nauczycielskie w Lublinie. Konferencja dla nauczycieli polonijnych: *Tożsamość Polaka mieszkającego poza Polską*; referat nt.: *Rola edukacji w kształtowaniu tożsamości*.

2008, Lublin. Ogólnopolska Konferencja Naukowa w Instytucie Filologii Polskiej UMCS (org. Zakład Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych): *Co oznacza dialog kultur w edukacji?*; referat nt.: *Dialog kultur jako wyzwanie edukacyjne*.

2008, Lublin, Muzeum Lubelskie w Lublinie, Oddział Literacki im. Józefa Czechowicza, Instytut Kulturoznawstwa Uniwersytetu Marii Curie - Skłodowskiej w Lublinie. Międzynarodowa konferencja naukowa: *Muzea literackie - tradycja, współczesność, perspektywy*; referat nt.: *Muzea literackie w edukacji kulturowej młodego pokolenia*.

2008, Warszawa, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa: *Komunikowanie (się) w mediach elektronicznych - język, semiotyka, edukacja*; referat nt.: *Strategie kształcenia medialnego we współczesnej szkole*.

2008, Siedlce. Akademia Podlaska w Siedlcach. Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Kultura i oświata w europejskim międzywojniu (1918 - 1939)*; referat nt.: *Edukacja patriotyczna w szkole międzywojennej jako źródło inspiracji dla współczesności*.

2009, Uniwersytet Opolski. Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Uczeń w świecie języka i tekstu*; referat nt.: *Uczeń jako autor tekstu inspirowanego tradycją*.

2009, Bydgoszcz, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Istnieć w Kulturze*; referat nt.: *Kształcenie kompetencji kulturowej - dziś - jako wyzwanie edukacyjne*.

2009, Radom. Wydział Sztuki Politechniki Radomskiej im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu. Zakład Pozytywizmu i Młodej Polski IFP UMCS w Lublinie. Ogólnopolska Konferencja Naukowa, referat nt.: *Jacek Malczewski i jego twórczość w edukacji polonistycznej*.

2009, Kraków, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, XIV Jesienna Szkoła Dydaktyków Literatury i Języka Polskiego: *O polonistyczną tożsamość absolwentów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych*; referat nt.: *Kształcenie międzykulturowe w gimnazjum. Na przykładzie tolerancji* (współaut. B. Myrdzik).

2010, Chełm, PWSZ, Instytut Nauk Humanistycznych. Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Przeobrażenia w języku, kulturze i edukacji na przełomie XX i XXI wieku*; referat nt.: *Wartości narodowe w edukacji polonistycznej gimnazjalistów* (współaut. M. Latoch-Zielińska).

2010, Lublin, UMCS IFP Ogólnopolska konferencja naukowa: *Twórczość w szkole. Rzeczywiste i możliwe aspekty zagadnienia*; referat nt.: *TOŻ, czyli twórcze orientacje życiowe jako wyzwanie nie tylko dla edukacji polonistycznej*.

2011, Zielona Góra Uniwersytet Zielonogórski, 19-20.05.11r. Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Współczesne problemy nad recepcją i oddziaływaniem utworów literackich*; referat nt.: *Przygotowanie studentów realizujących praktykę pedagogiczną do pracy z tekstem literackim. W świetle wypowiedzi opiekunów praktyk i konspektów studenckich* (współaut. M. Latoch-Zielińska).

2011, Zielona Góra, Uniwersytet Zielonogórski. Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Współczesne problemy nad recepcją i oddziaływaniem utworów literackich*; referat nt.: *Inny w doświadczeniu lekturowym jako inspiracja dla edukacji polonistycznej*.

2011, Chełm, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie.: *Aksjologiczne aspekty dyskursu humanistycznego*; referat nt.: *Wartości narodowe w rozumieniu gimnazjalistów* (współaut. M. Latoch-Zielińska).

2011, Lublin, UMCS Lublin. Międzynarodowa Konferencja Naukowa : *Gender. Płeć w języku, kulturze i edukacji*; referat nt.: *Zasada równości w edukacyjnych projektach unijnych* (współaut. M. Latoch-Zielińska).

2011, Ustron, Cieszyn. Międzynarodowa Konferencja Naukowa: "Theoretical and Practical Aspects of Distance Learning" (Subtitle). Use of E-learning in the Developing of the Key Competences"); referat nt.: *Cross-curricular integration or separation in teacher training? Working towards a model for developing competence-skilled teachers* (współaut. J. Krajka, M. Latoch-Zielińska).

2011, Uniwersytet Śląski w Katowicach. Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *REAKTYWACJA KLASYKI W SZKOLE: XIX WIEK + Katowice*; referat nt.: *Nowe pomysły na znane lektury, czyli klasyka literacka jako inspiracja dla twórczości metodycznej*.

2012, Katowice, Uniwersytet Śląski. Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *DRAMAT I DOŚWIADCZENIE*; referat nt.: *Dramat i doświadczenie w perspektywie edukacyjnej. Refleksje inspirowane procesem przygotowania studentów do praktyki pedagogicznej*.

2012, Chełm. Międzynarodowa konferencja w PWZS w Chełmie: *Komunikacja – tradycja i innowacje*; referat nt.: *INNY jako wyzwanie komunikacyjne i edukacyjne*.

2012, UMCS, Międzynarodowa konferencja dydaktyczna: *Humor w języku, literaturze, edukacji i kulturze*; referat nt.: *Humor w działaniach dydaktycznych studentów realizujących praktyki pedagogiczne*.

2012, Rzeszów, Uniwersytet Rzeszowski: Międzynarodowa konferencja naukowa: *Integracja wczoraj i dziś*; referat nt.: *Czytanie tekstów kultury jako integracja czy dezintegracji? Refleksje inspirowane udziałem studentów praktyce metodycznej*.

Współorganizacja konferencji oraz innych wydarzeń uniwersyteckich:

Ogólnopolska konferencja naukowa w Instytucie Filologii Polskiej UMCS (org. Zakład Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych): **Relacje między kulturą wysoką a popularną w literaturze, języku i edukacji** (Lublin, 9-10 września 2004 r.).

Międzynarodowa konferencja naukowa w Instytucie Filologii Polskiej UMCS (org. Zakład Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych): **Czytanie tekstów kultury: metodologia, badania, metodyka** (Lublin, 25-26 września 2006 r.).

Ogólnopolska konferencja naukowa w Instytucie Filologii Polskiej UMCS (org. Zakład Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych): **Co oznacza dialog kultur w edukacji?** (Lublin, 21 - 22 września 2008 r.).

Ogólnopolska konferencja naukowa w Instytucie Filologii Polskiej UMCS (org. Zakład Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych): **Twórczość w szkole. Rzeczywiste i możliwe aspekty zagadnienia** (Lublin, 20 - 21 września 2010r.).

Jubileusz pracy naukowej i dydaktycznej prof. dr hab. Barbary Myrdzik, Instytut Filologii Polskiej UMCS (org. Zakład Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych, Lublin 08.11.2010 r.).

Międzynarodowa konferencja dydaktyczna w Instytucie Filologii Polskiej UMCS (org. Zakład Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych): **Humor jako wartość w języku, literaturze, edukacji i kulturze** (24 - 25 września 2012 r., Lublin, UMCS).

Joanna Skonawska